

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Vazačové a soudkyň JUDr. Vladimíry Zelenkové a JUDr. Heleny Papouškové ve věci

nezletilého:

██████████, ██████████,
bytem ██████████
zastoupený kolizním opatrovníkem
Statutární město České Budějovice, SPOD,
náměstí Přemysla Otakara II. 1/1, 370 92, České Budějovice

syna rodičů:

██████████, ██████████,
trvale bytem ██████████
██████████
fakticky bytem ██████████
právně zastoupená Mgr. Tomáš Cermák, advokát
se sídlem Na Sadech 21, 370 01 České Budějovice

██████████, ██████████,
bytem ██████████
fakticky bytem ██████████
právně zastoupen JUDr. Ing. Janou Srámkovou, advokátkou,
se sídlem Žižkova 309/12, 370 01 České Budějovice

o návrhu otce na změnu úpravy poměrů k nezletilému ██████████, o návrhu matky na výkon rozhodnutí, o odvolání obou rodičů a kolizního opatrovníka proti rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 16.7.2021, č.j. 29 P 74/2015-625,

takto:

Rozsudek soudu prvního stupně se v odstavci I., II. a IV. **potvrzuje.**

Rozsudek soudu prvního stupně se v odstavci III. **mění** takto:

Nezletilý [REDAKCE] se umíst'uje do [REDAKCE]. Otcí se ukládá, aby na výzvu [REDAKCE] nezletilého do tohoto zařízení předal. Rodičům se ukládá, aby po dobu pobytu nezletilého v [REDAKCE] se řídili pokyny tohoto ústavu.

Rozsudek soudu prvního stupně se v odstavci V. **mění** tak, že České republice se náklady státu ve výši 11 110 Kč nepřiznává.

Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně rozhodl takto: Návrh otce na změnu úpravy poměrů k nezletilému [REDAKCE], se zamítá (výrok I.). Podle vykonatelného rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích číslo jednací 29 P 74/2015 – 268 ze dne 21. 12. 2018 k vynucení realizace svěřeni nezletilého [REDAKCE] do péče matky, za nedodržení předání nezletilého [REDAKCE] otcem po ukončení styku matce v termínu od 26. 4. 2021, když předání nezletilého [REDAKCE] matce dosud nedošlo, se nařizuje výkon rozhodnutí uložením pokuty otcí ve výši 20 000 Kč. Pokutu je otec povinen zaplatit na účet Okresního soudu v Českých Budějovicích do 3 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí (výrok II.). Návrh na umístění nezletilého [REDAKCE] do neutrálního a stabilního prostředí za účelem [REDAKCE], se zamítá (výrok III.). Otec je povinen zaplatit ve lhůtě 6 měsíců ode dne právní moci tohoto rozhodnutí státu České republice na náhradě nákladů řízení částku 11 110 Kč, a to na účet Okresního soudu v Českých Budějovicích (výrok IV.). Matka je povinna zaplatit ve lhůtě 6 měsíců ode dne právní moci tohoto rozhodnutí státu České republice na náhradě nákladů řízení částku 11 110 Kč, a to na účet Okresního soudu v Českých Budějovicích (výrok V.). Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení (výrok VI.).
2. Soud prvního stupně v dané věci rozhodoval o návrhu otce, který obdržel dne 12.6.2020 a otec se jím domáhal změny úpravy poměrů k nezletilému [REDAKCE] tak, aby byl svěřen do jeho péče. Návrh odůvodnil tím, že nezletilý je u něj od 1.5.2020, kdy si syna převzal podle rozsudku ke styku, následně mu matka sdělila, aby si chlapce ponechal do 8.5.2020, [REDAKCE]. Otec popisuje, že matka se o syna v předchozí době nestarala, zanedbávala jeho školní povinnosti a nedodržovala úpravu styku. Rovněž nezajišťovala řádně školní přípravu nezletilého ani v době distanční výuky. Nezletilý v jeho péči se výrazně prospěchově zlepšil, a to i ohledně školního prospěchu i celkového prospěchu. Soud prvního stupně dále rozhodoval o návrhu matky na nařízení výkonu rozhodnutí, který obdržel dne 11.5.2021. Matka návrh odůvodnila tím, že otec si syna v pátek dne 26.4.2021 vyzvedl v době, kdy začala výuka ve škole a od té doby otec syna matce nepředává. Rodiče nejsou schopni se domluvit na výchově nezletilého. Matka chce, aby byl dodržován rozsudek o svěřeni nezletilého do její péče a úpravy styku otce s nezletilým. V roce 2019 syna bez vědomí matky odvezl do Itálie a syna jí odmítl předat [REDAKCE] i v roce 2020, kdy jí syna předal až v září 2020.
3. Soud prvního stupně provedl velmi podrobné dokazování včetně vypracování znaleckého posudku znalcem PhDr. Mgr. Liborem Pytlem ze dne 19.4.2021 a výslechem znalce u jednání dne 8.6.2021. Soud prvního stupně při svém rozhodování vyšel ze zjištění, že rozsudkem téhož soudu ze dne 21.12.2018, č.j. 29 P 74/2105-268 byl nezletilý [REDAKCE] s účinností od 1.9.2018 svěřen do péče

matky. Otcí bylo stanoveno výživné na nezletilého v částce 3 000 Kč měsíčně od 1.9.2018. Zároveň byl změněn předchozí rozsudek téhož soudu ze dne 10.8.2017, č.j. 29 P 74/2015-230, kterým v předchozí době byl nezletilý svěřen do střídavé péče svých rodičů, když bylo prokázáno, že otec nevyužíval intervalu střídavé péče, od střídavé péče upustil a důvody nesdělil ani opatrovníkovi a zřejmě ani nezletilému. Tehdy nebylo zjištěno, že by matka bránila otcí v realizaci střídavé péče ve styku s nezletilým. Soud neshledal střídavou péči odpovídající ani v zájmu nezletilého, když v jeho zájmu se jevílo vhodné zajištění klidného stabilního prostředí, [REDACTED].

[REDACTED]. Rozsudkem téhož soudu ze dne 30.12.2019, č.j. 29 P 74/2015-390 byl upraven styk otce s nezletilým, kdy běžný styk byl upraven každý sudý kalendářní týden v roce od pátku po skončení školního vyučování do pondělí následujícího lichého kalendářního týdne a každý lichý kalendářní týden v roce od středy po skončení školního vyučování do pátku do začátku školního vyučování. Vedle toho byl upraven styk otce s nezletilým o vánočních prázdninách a o hlavních školních prázdninách. Šlo o velmi širokou úpravu styku otce s nezletilým. Současně tímto rozsudkem byl zamítnut návrh otce na snížení výživného a nad výchovou nezletilého byl stanoven dohled. Dohled byl stanoven s poukazem na vypjaté narušené vztahy mezi rodiči, což může vytvářet nesoulad ve výchově nezletilého a mít negativní dopad na jeho výchovu. Krátce po nabytí právní moci tohoto rozsudku otec podal návrh na nařízení předběžného opatření, a to dne 11.5.2020 a požadoval svěřením nezletilého do své péče a zproštění platby výživného od 1.5.2020. Tento návrh otce byl zamítnut. Dne 12.6.2020 otec podal návrh na svěřením nezletilého do své péče s opětovným návrhem na nařízení předběžného opatření. Otec pak opětovně poukazoval na to, že matka podle něj řádně nezabezpečuje péči o nezletilého, řádně jej nevychová a nedbá školní přípravy nezletilého. Nezletilý byl fakticky v péči otce od 1.5.2020 v době, [REDACTED].

Nezletilý [REDACTED] v době, kdy byl u otce, byl otcem ovlivněn tak, že nechtěl k matce a otec nerespektoval ani předání na základě mimosoudní dohody na oddělení OSPOD ke styku matce. Od 17.8.2020 byl nezletilý u matky bez toho, že by se realizoval styk s otcem, a to až do 26.4.2021, kdy matka nedodržovala ani mimosoudní dohodu sepsanou na OSPOD. Ze znaleckého posudku PhDr. Mgr. Libora Pytla, znalce z oboru školství a kultura, odvětví pedagogika, psychologie, [REDACTED].

[REDACTED]. Vztah nezletilého [REDACTED] k matce byl shledán [REDACTED].

[REDACTED]. Zdůraznil, že principy cesty, kterou zvolil otec nerespektováním soudního rozhodnutí, má velmi negativní vliv na dítě ve věku nezletilého [REDACTED], kdy v důsledku nezletilého učí nerespektovat pravidla a společenské zákonitosti. [REDACTED] se jeví, že v době distanční výuky v březnu a květnu 2021 byl problém s distanční výukou nezletilého, a to

od 24.3.2021, kdy při nástupu do prezenční výuky dne 19.4.2021 byly zjištěny i problémy v rámci prezenční výuky, kdy nezletilý si neplnil potřebné povinnosti. Situace se podle školy zlepšila od 26.4.2021, a to ohledně školní připravenosti i plnění povinností v souvislosti s výukou. Z obsahu evidence rejstříku trestů otce ze dne 18.8.2020 bylo zjištěno, že [REDAKCE]

[REDAKCE]. V dané věci je zřejmé, že rodiče v předchozí době již spolupracovali s odbornými zařízeními, avšak bez pozitivního výsledku, spolupráce s odbornými zařízeními nevedla ke zlepšení komunikace mezi rodiči ani jejich vztahů. Navíc péče i styk jsou již pravomocně upraveny, a to rozsudkem, který nabyl právní moci v únoru letošního roku, kdy otcí je zajištěn i široký kontakt s nezletilým a nezletilý sám i školnímu psychologovi popisoval, že byl spokojen se situací, kdy byl v kontaktu s oběma rodiči.

4. Soud prvního stupně věc posoudil po právní stránce dle § 906 až § 910, § 913, § 923 o.z. a § 502 z.ř.s. Soud prvního stupně v daném případě neshledal návrh otce na změnu úpravy poměrů k nezletilému jako důvodný a otcem navrhované svěření nezletilého do jeho výlučné péče jako odpovídající nejlepšímu zájmu nezletilého i zákonným kritériím. Vyšel z celého provedeného dokazování, nejenom ze znaleckého posudku, ale i z dalších provedených důkazů, včetně zpráv ze školy i zpráv od školního psychologa, kdy jako odpovídající zájmům nezletilého se jeví již provedená úprava poměrů i úprava styku, kdy nezletilý je svěřen do výlučné péče matky, otcí je upraven široký styk. Návrh otce je podáván pár měsíců po právní moci posledního rozhodnutí ve věci samé, nedošlo tedy k žádné podstatné změně poměrů, která by odůvodňovala změnu soudního rozhodnutí. To, že otec soudní rozhodnutí nerespektuje, rozhodně nemůže být důvodem pro změnu úpravy poměrů. Otcí i v té souvislosti je ukládána pokuta, když soud zvažoval i možnost uložení pokuty vyšší, neboť otec nerespektuje rozhodnutí soudu dlouhodobě. Nicméně v řízení bylo prokázáno, že i v době předchozí matka nerespektovala soudní rozhodnutí o úpravě styku otce s nezletilým. V daném případě soud pokládá za odpovídající výši pokuty ve výši 20 000 Kč. Soud prvního stupně nemá žádných pochybností o závěru znaleckého posudku, naopak otcem předložené zprávy i od školního psychologa a ze školy správnost závěrů znaleckého posudku potvrzují. Nutno uvést, že zřejmě účastníkům řízení i pracovníkům školy není dostatečně zřejmé, že poměry k nezletilému ohledně péče i styku otce s nezletilým je již upraven pravomocným a vykonatelným rozhodnutím. Provedená úprava poměrů je shledána i nadále aktuální, odpovídající nejlepšímu zájmu nezletilého a nebyla prokázána žádná podstatná změna poměrů, která by odůvodňovala změnu předchozího soudního rozhodnutí. To, že nezletilý se zlepšil ve svých školních výsledcích i školní přípravě, nemůže být samo o sobě považováno za podstatnou změnu poměrů, která by odůvodňovala změnu předchozího rozhodnutí. Nelze přehlédnout, že otec, který porušuje soudní rozhodnutí o úpravě péče k nezletilému a nezletilého matce nepředal, [REDAKCE]

[REDAKCE] Soud se zcela ztotožňuje se stanoviskem znalce, že otec svou cestou, kterou zvolil, tj. nerespektovat soudní rozhodnutí, učí nezletilého nerespektovat pravidla a toto může mít na nezletilého v budoucnu velmi negativní dopad. Pokud jde o návrh opatrovníka, a to ohledně umístění nezletilého [REDAKCE] do neutrálního a stabilního prostředí [REDAKCE], soud prvního stupně nevidí důvod, proč by měl být nezletilý do tohoto prostředí umístěn, navíc si to nepřje ani jeden z rodičů. Skutečnost, že rodiče mají mezi sebou nefunkční komunikaci, nemůže být podle názoru soudu

důvodem pro umístění nezletilého do označeného zařízení. Navíc s ohledem na zpracovaný znalecký posudek i celé provedené dokazování není třeba provedení diagnostiky. Nezletilý ani nemá výchovné problémy, a proto není důvodu provádět v daném případě [REDACTED]. Nutno přisvědčit opatrovníkovi, že komunikace mezi rodiči je skutečně katastrofální a pokud rodiče budou ve své komunikaci tímto způsobem pokračovat, lze očekávat, že na nezletilého toto bude mít velmi negativní dopad po stránce zdravotní, psychické a může nastat i situace, že bude muset být hospitalizován ve zdravotním či ústavním zařízení. Pokud jde o náhradu nákladů řízení ve vztahu ke státu, soud rozhodl podle § 148 odst. 1 o.s.ř., a to tak, že v daném případě shledal, že ani jeden z rodičů nespĺňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků, a proto každému z rodičů uložil hradit náklady znaleckého posudku jednou polovinou, neboť znalecký posudek byl [REDACTED] a není v té souvislosti podstatné, že byl navrhován právě ze strany otce. Navíc soud shledal, že i v předchozí době to byla i matka, kdo nedodržel soudní rozhodnutí, proto považuje za spravedlivé, aby náklady za zpracování znaleckého posudku a výslech znalce u soudu nesli rovným dílem oba rodiče. O náhradě nákladů řízení ve vztahu k účastníkům bylo rozhodnuto v souladu s ust. § 23 z.ř.s., neboť na straně žádného z nich nebyly shledány důležité okolnosti, které by odůvodňovaly přiznání náhrady nákladů řízení některému z nich.

5. Proti tomuto rozsudku se včas odvolali oba rodiče i kolizní opatrovník. Odvolání otce směřuje proti výroku v odstavci I. a II. Nesprávnost napadených výroků otec spatřuje v nesprávném a neúplném zjištění skutkového stavu, jehož důsledkem je i nesprávné právní posouzení věci. Soud prvního stupně nedůvodně privilegoval důkaz znaleckým posudkem z oboru školství a kultura, odvětví pedagogika a psychologie ze dne 19.4.2021 a málo reflektoval další okolnosti, se kterými nejsou znalecké závěry v souladu. Nadbytečně pak zamítl důkazní návrhy, jejichž provedení by podle názoru otce vedlo k objasnění situace a zjištění dalších podstatných okolností, na základě kterých by bylo možno posoudit, co je v opravdovém zájmu nezletilého. Zohledněno nebylo ani přání samotného nezletilého, jak se projevuje nejen vůči otci, ale i v rámci opakovaných pohovorů u opatrovníka. [REDACTED]

[REDACTED]. Otec podal návrh na změnu poměrů k nezletilému zejména proto, že péči matky považuje za nedostatečnou a obává se, že prostředí, které matka pro [REDACTED] vytváří, je málo podnětné a v některých ohledech dokonce ohrožující. Právě matka odmítá jakkoliv s ním kooperovat, byť by přispění otce při péči a výchově bylo pro [REDACTED] (a v důsledku koneckonců i pro matku) prospěšné. Matka tak podle názoru otce nadřazuje vlastní zájmy vyplývající z nepřátelství vůči druhému rodiči nad zájem nezletilého. O nedostatečném péči o nezletilého otec průběžně informoval opatrovníka, stejně tak se i domáhal asistence při realizaci styku s nezletilým. Podle názoru soudu, jak vyplývá z odůvodnění napadeného rozhodnutí, tak činil až „nadměrně“. S tím otec nesouhlasí, neboť z jeho pohledu nezbývalo, než se s podněty a žádostmi opakovaně na opatrovníka obracet. Veškeré jeho snahy sledující zájem nezletilého zůstávaly bez účinku, když matka nikdy součinnost neposkytla. O oprávněnosti výhrad k péči matky svědčí podle názoru otce i výrazná pozitivní změna u nezletilého za dobu, kdy o syna pečuje. Nejde přitom pouze o znovuzapojení do vzdělávacího procesu a zlepšení školních výsledků, postavení v třídním kolektivu nebo volnočasového využití, ale také o zlepšení péče o zdraví nezletilého. Otec si je vědom, že je v zájmu nezletilého udržovat a rozvíjet vztahy s oběma rodiči, a že matka je také oprávněná realizovat svoje rodičovská práva. Otec nechce ani polemizovat o nutnosti respektovat pravidla, potažmo soudní rozhodnutí. Zároveň nesouhlasí otec se sankcí uloženou mu v rámci výkonu rozhodnutí za situace, kdy v souladu s dohodou nebyl u převzetí nezletilého matkou přítomen, do školy jej ale předtím řádně připravil a připravil na to, že si jej maminka vyzvedne. Stejně tak po návratu ze zahraniční dovolené otec přivedl [REDACTED] na smlouvanou schůzku u opatrovníka, kde v přítomnosti otce byl ze strany matky a pracovnic

OSPOD na ██████ působeno, aby s matkou odešel. Nezletilý to odmítl a matka opakovaně odmítla vyhovět přání nezletilého jít na zmrzlinu s oběma rodiči. ██████

██████████ matka opakovaně připustila, fakticky však dosud žádný termín nedomluvila. Navrhl, aby odvolací soud odvoláním napadený rozsudek zrušil a vrátil věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení, případně aby jej po doplnění dokazování změnil tak, že nezletilý ██████ se svěřuje do péče otce a návrh matky na výkon rozhodnutí se zamítá.

6. Odvolání matky směřuje proti výroku IV., jímž byla otcí uložena povinnost zaplatit ve lhůtě 6 měsíců od právní moci státu České republiky na náhradě nákladů řízení částku 11 110 Kč a do výroku V., jímž byla uložena matce stejná povinnost. Přípustnost odvolání spatřuje matka v ustanovení § 205 odst. 2 písm. g) o.s.ř., neboť rozhodnutí soudu spočívá v nesprávném právním posouzení věci. Poukázala na ustanovení § 148 odst. 1 o.s.ř., kdy je přesvědčena o tom, že v řízení je neúspěšným účastníkem otec, neboť jeho návrh na změnu úpravy poměrů k nezletilému byl zamítnut a byl k návrhu matky nařízen výkon rozhodnutí uložením pokuty otcí ve výši 20 000 Kč. Úspěšným účastníkem řízení je tedy toliko matka. Nalézací soud v odůvodnění rozsudku mimo jiné konstatoval, že „soud již v té době zadal znalecký posudek, který byl ostatně navrhován otcem“. I přesto, že nalézací soud sám zadal znalecký posudek, lze si povšimnout, že tak učinil především s ohledem na návrh otce. Nebyl to tedy návrh matky, který by byl tzv. „hnacím motorem“ zadání znaleckého posudku ze strany nalézacího soudu. Závěr ze znaleckého posudku datovaného dnem 19.4.2021, zpracovaného PhDr. Mgr. Liborem Pytlem, vyzněl v neprospěch otce. Matka má za to, že povinnost uhradit náklady řízení státu by se měla odvíjet od úspěchu popř. neúspěchu v předmětném řízení. Nalézací soud však tuto povinnost koncipuje jako jakousi sankci za to, že matka v minulosti nerespektovala soudní rozhodnutí. Takový výklad matka považuje za nepřijatelný a ze zákona nevyplývající. Pokud soud chtěl takto matku „trestat“ za údajné dřívější nedodržování soudních rozhodnutí, musel by tak činit v řízení, jehož předmětem by bylo právě nedodržování soudních rozhodnutí. Matka navíc poukazuje na skutečnost, že v současné době ██████
- ██████████ Uloženou povinnost na zaplacení částky 11 110 Kč tedy považuje za nepřiměřenou. Je přesvědčena o tom, že povinnost zaplatit náklady řízení státu měla být uložena jen otcí, a proto navrhuje, aby odvolací soud změnil rozsudek soudu prvního stupně v odstavci IV. a V. tak, že otcí bude uložena povinnost zaplatit na náhradě nákladů řízení státu České republiky částku ve výši 22 220 Kč.

7. Odvolání opatrovníka Statutárního města České Budějovice směřuje proti výroku III., o zamítnutí jeho návrhu na umístění nezletilého ██████ do neutrálního a stabilního prostředí ██████. Dle opatrovníka s ohledem na dosud proběhlé soudní jednání a aktuální situaci rodiny je zřejmé, že rodiče nerespektojí soudní rozhodnutí. V minulosti opakovaně docházelo k situacím, kdy nezletilý byl v péči matky a neprobíhal žádný styk s otcem, v současné době je nezletilý ██████ u otce a neprobíhá žádný styk s matkou. Je tedy zřejmé, že nezletilý je vždy ovlivňován rodičem, u kterého se zrovna nachází. Rodiče nejsou dlouhodobě ochotni změnit svůj postoj v zájmu svého nezletilého syna i přes opakované intervence OSPOD, doporučení soudu a neziskových organizací. Veškeré snahy o domluvu a navázání fungujícího vztahu mezi nezletilým, otcem a matkou jsou neúspěšné. Rodiče se 1.7.2021 zúčastnili mediální schůzky ██████, ze které vyplynulo, že nejsou schopni jakékoliv domluvy. Mediace byla neúspěšná. Soudní znalec u soudního jednání dne 8.6.2021 podotkl, že konfliktem rodičů trpí nejenom oba rodiče, ale zejména nezletilý ██████, který se snaží situaci zvládat příklonem k jednomu či k druhému rodiči. Ze zprávy psychologického vyšetření nezletilého ██████ u PhDr. Skálové, psychologičky OSPOD ze dne 12.7.2021 vyplývá, že nezletilý je dlouhodobými spory rodičů soustavně destabilizován, je minimalizován jeho pocit bezpečí, který vede i ke ztrátě jistoty, že když je s jedním rodičem, uvidí se zase s tím druhým. Opatrovník se nemůže zcela ztotožnit s názorem soudu prvního stupně, že umístění nezletilého do dětského diagnostického ústavu neodpovídá jeho zájmu, neboť v daném

případě již byl zpracován znalecký posudek a skutečnost, že rodiče mají mezi sebou nefunkční a konfliktní komunikaci, není důvodem pro umístění nezletilého do zařízení. Právě s ohledem na provedené dokazování u soudu prvního stupně má opatrovník za to, že současným nastavením rodinných vztahů, nekomunikací mezi rodiči, jejich vzájemným osočováním a napadáním, je psychický vývoj nezletilého vážně ohrožen. Nezletilému díky tomu, že otec nerespektuje žádná rozhodnutí soudu, je odepřen jakýkoliv kontakt s matkou a jemu nezbývá nic jiného, než s postojem otce souhlasit. Již v minulosti bylo jasně patrné, že nezletilý zastával vždy názor toho rodiče, u kterého zrovna byl. Opatrovník souhlasí s názorem soudu, že by dítě nemělo být „trestáno“ za své rodiče, a že umístění dítěte do zařízení může být stresovou záležitostí. Nicméně vzhledem k současnému nekomfortnímu stavu, který je nezletilý z rozhodnutí otce nucen prožívat, je přesvědčen, že stresové situace, jež nezletilý dlouhodobě prožívá a naopak umístění do neutrálního prostředí, by mu mohlo přinést určitou úlevu. Dle soudu umístění do diagnostického zařízení bylo i nepřiměřeným zásahem do jeho práv a psychické stability. Do jeho práv a psychické stability, ale nyní nepřiměřeně zasahují jeho rodiče a postoj otce jistě není dobrým vzorem i do nastavení respektování právních norem u nezletilého. Otec nechává na nezletilém [REDAKCE] rozhodnutí, zda se chce vidět s matkou, kdy nezletilý je jasně seznámen s postojem otce, který matku odmítá a v podstatě o ní nikdy nemluví pozitivně. Toto rozhodnutí, kterému je pak nezletilý vystaven, je dle názoru opatrovníka jeho věku nepřiměřené a spojené s velkou psychickou zátěží. Umístění nezletilého do diagnostického zařízení je velmi krajním řešením a není řešením rozhodně ideálním, nicméně na druhou stranu má opatrovník za to, že právě nyní probíhá nepřiměřený zásah do práv nezletilého, když je mu znemožněn kontakt s druhým rodičem. Dle opatrovníka za současné vyhocené rodinné situace právě umístění nezletilého v neutrálním prostředí je poslední možnost, jak nastavení v rodině změnit. Diagnostický ústav, díky svým zkušenostem s obdobnými případy, má nastavené, jak se pokusit toho docílit. Nezletilý by mohl po několika měsících mít ten komfort, kdy by se nemusel podřizovat názoru rodiče, u kterého v danou chvíli je a rodičům bude umožněno pravidelně a rovným dílem střídát se jak na víkendové, tak i jiné kontakty. Má za to, že předání nezletilého do péče matky výkonem soudního rozhodnutí, ke kterému současná situace směřuje, situaci nevyřeší a bude v podstatě stejná, jen bude docházet k manipulaci druhým rodičem. Opatrovník s [REDAKCE] má opakovanou velmi dobrou zkušenost při hledání funkčního rodinného nastavení a doporučení diagnostického zařízení se opakovaně ukázalo jako velmi podstatné a mělo pozitivní vliv na rodinná nastavení. Samozřejmě nemůže předjímat, zda se to povede i v tomto velmi komplikovaném případě, ale v zájmu nezletilého by se to mělo přinejmenším zkusit. Nezletilý za poslední dva roky zažil několik turbulentních zkušeností se svými rodiči, a pokud se znovu nenastaví jejich vzájemná komunikace a komunikace s vlastním synem, pak vidí jako velmi riskantní čekat na to, až nezletilý bude muset být hospitalizován ve zdravotním nebo ústavním zařízení. Proto navrhuje, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že nezletilý se umístí do neutrálního a stabilního prostředí [REDAKCE] za účelem provedení komplexní diagnostiky, kde bude zaručený pravidelný kontakt nezletilého s oběma rodiči.

8. Odvolací soud postupoval dle § 1 zák. č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů. Podle odstavce 1 podle tohoto zákona projednávají a rozhodují soudy právní věci stanovené v tomto zákoně. Podle odstavce 3, nestanoví-li tento zákon jinak, použije se občanský soudní řád. Podle odstavce 4 nevyplývá-li z povahy jednotlivých ustanovení něco jiného, použijí se ustanovení tohoto zákona vedle občanského soudního řádu.
9. Odvolací soud po zjištění, že odvolání obou rodičů i opatrovníka je přípustné, podáno osobou k tomu oprávněnou a včasné (§ 201, § 202 a § 204 o.s.ř.), přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně podle § 212a odst. 1 o.s.ř. a § 28 z.ř.s. Neshledal vady řízení, ke kterým dle § 212a odst. 5 o.s.ř. přihlíží.

10. Odvolací soud v souladu s ustanovením § 213 odst. 4 o.s.ř. provedl důkaz následujícími listinami. Dle zprávy statutárního města České Budějovice ze dne 14.7.2021 bylo zjištěno, že dne 12.7.2021 bylo provedeno vyšetření nezletilého [REDACTED] psycholožkou Statutárního města České Budějovice PhDr. Jaroslavou Skálovou. [REDACTED]

[REDACTED]

Je si vědoma, že to není samospasitelné řešení, ale úvaha souvisí s možností „vystoupení“ [REDACTED] z neustálých a náročných změn a poskytnutí mu času na stabilizaci, včetně komplexního náhledu odborníků na situaci. Z lékařské zprávy MUDr. Lenky Valhové ze dne 12.8.2021, adresované Magistrátu města České Budějovice, bylo zjištěno, že odpovídá na žádost Magistrátu města České Budějovice ze dne 16.8.2021 tak, že od poslední korespondence v červenci 2020 [REDACTED] doprovázel otec. Zprávu z urologického vyšetření toho času nemá k dispozici. [REDACTED]

11. Při jednání odvolacího soudu dne 26.10.2021 otec znovu zdůraznil, že nezletilý v jeho péči prospívá, ve škole se velice zlepšil, zapadl do kolektivu, kde byl outsiderem a vloni v dubnu mu ještě hrozilo propadnutí z češtiny a z angličtiny. Dneska má nejhorší známky dvojky, kamarádí se s premiantkou nebo premiantem třídy, jde o úplně jiného kluka než když byl u matky. V žádném případě synovi nebrání se s matkou stýkat, snaží se ho přesvědčit a motivovat, bohužel bezvysledně, neboť tam je nějaký blok. Plní veškerá nařízení, která mu byla dána, kdykoliv byli pozvaní s chlapcem at' již na OSPOD nebo do krizového centra, vždy se se synem dostavil. Ani OSPODu ani psycholožce v krizovém centru se nepodařilo chlapce přesvědčit ke komunikaci s matkou. Byl i s chlapcem přímo v bydlišti matky v [REDACTED], chlapec odmítl z auta vystoupit. Komunikace s matkou je velmi špatná, matka mu vyhrožovala tím, že buď jí dá kluka nebo půjde do dětského domova. Dlužné výživné zaplatil podruhé, [REDACTED].

12. Matka se vyjádřila k aktuální situaci tak, že využila všechny možnosti, které navrhl OSPOD, sjednala i schůzku v krizovém centru, teď měli mít další schůzku, ale bylo jí sděleno, že když mají soudní stání, tak že je to zbytečné a domluví se další schůzka. To, co otec používá, výhrůžkou dětským domovem, to byla její snaha se jenom s otcem na předávání domluvit. Syn dostal k narozeninám telefon, otec jí odmítá dát jeho telefonní číslo, takže komunikuje pouze přes otce, přes jeho e-mail, jestli jí odepíše syn, netuší.
13. Opatrovník se vyjádřil tak, že od posledního rozhodování u soudu prvního stupně podnikl určité kroky, proběhla společná schůzka 4.8., nezletilý [REDAKCE] k matce jít nechtěl, zkusili to opakovaně, a to i o samotě. Pak bylo domluveno, že matka zajistí asistovaný kontakt v neziskových organizacích, bohužel matka nedomluvila službu asistovaného kontaktu. Ze zprávy školy, kterou si vyžádali, vyplynulo, že [REDAKCE] udělal veliké pokroky v českém jazyce a v matematice, je neustále slabší v anglickém jazyce, má úkoly pravidelně vypracované a pomůcky také. Šetřením v místě bydliště otce bylo zjištěno, že otec má veškeré podmínky pro nezletilého zajištěny. Rodiče navázali téměř veškerou spolupráci se všemi organizacemi, nicméně spor je dlouholetý a nejsou schopni se nijak ohledně syna domluvit.
14. Právní zástupkyně otce závěrem uvedla, že ani soud prvního stupně, ani odvolací soud, podle jejího názoru nemá dostatek podkladů pro rozhodnutí o tom, co je ve skutečném zájmu nezletilého. Má za to, že při jednání odvolacího soudu byla ze strany obou rodičů snaha ještě situaci vyřešit a nechat si přitom odborně pomoci. Věří, že po prvním navázání kontaktu nezletilého ve formě asistovaného styku s matkou by si ho již odvedla tak, aby s ním sama mohla trávit čas, a proto by měl být ještě dán prostor pro takový pokus, přestože uběhla řada měsíců, odvolací soud by proto ve věci zatím neměl rozhodovat.
15. Právní zástupce matky závěrem nezpochybnil, že nezletilý se zlepšil ve škole, je ale třeba se podívat na celou historii dozadu, kdy otec o syna vždy projevoval zájem v určitých momentech, kdy si ho vzal tzv. pod svá křídla a zpravidla na to vázal to, že nemusí hradit výživné. Druhým faktem je, že otec syna zadržuje a podle znaleckého posudku, který znalec stvrdil i u soudního jednání, je jasně dáno, že nezletilý k matce nechce z důvodu manipulací na straně otce. U matky manipulace shledána nebyla. [REDAKCE].
- Nezpochybnují, že nezletilý projevuje přání zůstat u otce, ale to je podnětem toho, jak bylo PhDr. Skálovou uvedeno, že má strach, že ho zase potom neuvidí, když se dostane k matce. Matka ale deklaruje, že pokud bude styk probíhat, tak mu bránit nebude. Je třeba, aby se v současné době syn stabilizoval. Faktickou změnu poměrů si nelze vynucovat tím, že nebude někdo respektovat a porušovat soudní rozhodnutí. Z průběhu odvolacího jednání je zřejmé, jak se ten který z rodičů prezentuje, otec je ten, který je výrazně ofenzivnější, prosazuje svou, všechno zargumentuje a vysvětlí tak, aby to pro něj vypadalo dobře. Matka tomuto tlaku čelit nedokáže, ale není chybou její, že je nyní syn u otce, je to chyba jednoznačně otce. Rozsudek soudu prvního stupně je věcně správný v tom, že zde není důvod pro změnu péče nezletilého ani pro to, aby nezletilý byl trestán tak, že půjde do diagnostického ústavu. Je třeba restaurovat nynější stav a potřeba ve věci rozhodnout co nejdříve pravomocně. Navrhl, aby odvolací soud vyhověl jeho odvolání do výroku o náhradě nákladů řízení státu.
16. Opatrovník závěrem odkázal na své závěrečné vyjádření u soudu prvního stupně a na podané odvolání a navrhl, aby nezletilý [REDAKCE] byl umístěn do neutrálního a stabilního prostředí [REDAKCE] za účelem provedení komplexní diagnostiky, kdy bude zaručený pravidelný kontakt nezletilého s oběma rodiči. Domnívá se, že znalecký posudek nedostatečně

zhodnotil psychickou stránku nezletilého, který je půl roku u jednoho a půl roku u druhého rodiče, nezletilý může trpět syndromem zavrženého rodiče a veškerá soudní rozhodnutí, domluvy a spolupráce s neziskovými organizacemi byla neúspěšná. Diagnostický ústav má volné kapacity od měsíce prosince 2021.

17. Soud prvního stupně provedl podrobné dokazování a po jeho vyhodnocení zjistil úplně skutkový stav, z něhož vychází i odvolací soud, neboť zjištěný skutkový stav považuje za dostačující pro rozhodnutí soudu. I odvolací soud neshledal důvod pro další doplnění dokazování navrhované otcem v odvolacím řízení, a proto otcem učiněný návrh na doplnění dokazování zamítl. Odvolací soud se zcela ztotožňuje se závěrem soudu prvního stupně, že od doby poslední úpravy péče o nezletilého nedošlo dle § 923 odst. 1 o.z. k takové změně poměrů, která by odůvodňovala změnu péče o nezletilého ve smyslu návrhu otce. Pokud otec v odvolání namítal, že soud prvního stupně nedůvodně privilegoval důkaz znaleckým posudkem PhDr. Mgr. Libora Pytla, odvolací soud s tímto jeho názorem nesouhlasí, neboť uvedený důkaz byl proveden jako jeden z důkazů, všechny důkazy byly vyhodnoceny komplexně a znalec závěry svého znaleckého posudku dostatečně obhájil i při svém výsledku před soudem prvního stupně. Pokud otec v odvolacím řízení namítá, že nebylo zohledněno přání nezletilého, pak jestliže je zjištěno, že při delším pobytu u jednoho či druhého rodiče se nezletilý s ním začne vždy ztotožňovat a preferovat ho, pak k takovému přání nezletilého přihlídnout při zdůraznění skutečnosti, že nezletilý je v dlouhodobé faktické péči otce v rozporu s pravomocným rozhodnutím soudu. Odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně v odstavci I., o zamítnutí návrhu otce na změnu úpravy poměrů k nezletilému a v odstavci II. o nařízení výkonu rozhodnutí uložením pokuty otcí ve výši 20 000 Kč, považuje za věcně správný, proto uvedené výroky rozsudku soudu prvního stupně podle § 219 o.s.ř. potvrzuje, když v plném rozsahu odkazuje na odůvodnění rozhodnutí soudu prvního stupně.
18. Pokud jde o odvolání opatrovníka nezletilého Statutárního města České Budějovice proti výroku rozsudku soudu prvního stupně v odstavci III. o zamítnutí jeho návrhu na umístění nezletilého do neutrálního stabilního prostředí za účelem provedení diagnostiky v [REDAKCE], odvolací soud toto odvolání považuje za důvodné. Odvolací soud se zcela ztotožňuje s názorem opatrovníka, že situace ve věci nezletilého [REDAKCE] je neúnosná, neboť ač je pravomocně rozhodnutím soudu svěřen do péče matky, je fakticky od dubna 2021 v péči otce a do dne rozhodnutí odvolacího soudu nebyl matce předán do její péče ani nebyl realizován jediný styk matky s nezletilým. Pominout nelze skutečnost, že rozsudkem soudu prvního stupně ze dne 30.12.2019, č. j. 29 P 74/2015-390 je nad výchovou nezletilého stanoven dohled, a to z důvodu, že vztahy mezi rodiči jsou vypjaté, narušené, což může vytvářet nesoulad ve výchově nezletilého. Přes nařízený dohled nad nezletilým jako výchovné opatření došlo k tomu, že v době od 17.8.2020 do 26.4.2021 nebyl realizován styk otce s nezletilým a od 26.4.2021 do současné doby nezletilý nebyl předán do péče matky ani nebyl zajištěn její styk s nezletilým. Odvolací soud nepochybně soudem prvního stupně zdůrazněnou skutečnost, že nezletilý nemá výchovné problémy a že ve škole prosperuje. [REDAKCE] není potřeba nápravy případného negativního chování nezletilého, ale nezletilému pomoci v jeho nelehké situaci, kdy současným nastavením rodinných vazeb, nekomunikací mezi rodiči, jejich vzájemným osočováním a napadáním, je psychický vývoj nezletilého vážně ohrožen. I z vyšetření nezletilého dne 12.7.2021 psychologkou Statutárního města České Budějovice PhDr. Jaroslavou Skálovou bylo opět pověřeno, že jak v minulosti tak v současnosti nezletilý zastával vždy názor toho rodiče, u kterého zrovna byl. Umístění je nepochybně krajním řešením, ale v dané věci jde o takový výjimečný případ, kdy nezbyvá než k takovému krajnímu řešení přistoupit. I odvolací soud se při jednání odvolacího soudu přesvědčil o tom, že komunikace mezi rodiči není dobrá a že nejsou schopni bez odborné pomoci situaci změnit. Pokud otec v odvolacím řízení opakovaně zdůrazňuje, že se snažil nezletilého motivovat k tomu, aby se s matkou setkal a spolupracoval jak s OSPODEM tak i s neziskovými organizacemi, zatímco matka tuto odbornou pomoc nezajistila potřebným způsobem, pak odvolací soud zdůrazňuje, že jestliže nezletilý je dlouhodobě ve faktické péči otce

v rozporu s rozhodnutím soudu, pak to měl být především otec, který měl vyvinout maximální úsilí o nápravu tohoto stavu vyhledáním odborné pomoci bez toho, že by vyčkával, až tuto zajistí sama matka. Je třeba zdůraznit, že rozsudek soudu prvního stupně je ze dne 16.7.2021, v odůvodnění tohoto rozsudku je znovu důrazně apelováno na rodiče a výsledek ke dni vyhlášení odvolacího řízení, tedy více než za 6 měsíců, tj. od doby, kdy je nezletilý v rozporu s pravomocným rozsudkem soudu o svěření nezletilého do péče matky, ve faktické péči otce, je nulový a představa otce, že bude pouze po jednom asistovaném setkání matce styk s nezletilým zajištěn, je nereálná. Pochybovat důvodně lze i o otcem tvrzené snaze nezletilého přisvědčit o realizaci styku s matkou, když jak bylo zjištěno při odvolacím jednání, otec nepředal matce ani telefonní číslo mobilu nezletilého, kdy se podřizuje příkazům nezletilého ve věku 11 let. Odvolací soud tedy shrnuje, že mu nezbylo nic jiného, v dané výjimečné situaci, než rozsudek soudu prvního stupně v odstavci III. změnit tak, že nezletilý se umístí u [redacted] a otci, v jehož faktické péči se nezletilý nachází, se ukládá, aby na výzvu [redacted] nezletilého do tohoto zařízení předal. Současně rodičům uložil, aby po dobu pobytu nezletilého v [redacted].

19. Dále se odvolací soud zabýval odvoláním matky proti výroku v odstavci IV. a V. ohledně rozhodnutí o náhradě nákladů státu v souvislosti s vypracováním znaleckého posudku PhDr. Mgr. Liborem Pytlem a jeho výsledku před soudem prvního stupně. Odvolací soud v průběhu odvolacího řízení zjistil, že aktuálně je matce nezletilého na základě rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 10.5.2021 [redacted], když matka další příjem nemá. Za dané situace, je odvolací soud toho názoru, že u matky jsou splněny podmínky pro osvobození od placení soudních poplatků a proto rozsudek soudu prvního stupně v odstavci IV. o povinnosti otce uhradit státu České republice na náhradě nákladů řízení částku 11 110 Kč do 6 měsíců od právní moci rozsudku potvrzuje, výrok v odstavci V., kterým byla matce uložena stejná povinnost, mění tak, že České republice náklady státu ve výši 11 110 Kč nepřiznávají.
20. Výrok o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů je odůvodněn ustanovením § 224 odst. 1 o.s.ř. a § 23 z.ř.s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není dovolání přípustné.

Pokud uložené povinnosti tímto rozhodnutím nebudou plněny řádně a včas, budou vymáhány výkonem rozhodnutí.

České Budějovice 9. listopadu 2021

JUDr. Mari Vazačová v.r.
předsedkyně senátu